

FURUSETH AS AVD SLAKTERI
Vardevegen 50
2072 DAL

Deres ref:
Vår ref: 2024/056542
Dato: 23. juli 2024
Org.nr: 985399077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Vedtak om etablering av rutiner som sikrer at kun rene slaktedyr ankommer slakteriet.

Vi viser til revisjonen hos FURUSETH AS AVD SLAKTERI den 11. april 2024 - 12. april 2024 og vår revisjonsrapport datert 31.05.2024.

Revisjonen omfattet

- Furuset AS, avd slakting, EFTA-nr. 106

Uttalelse til varsel om vedtak

I revisjonsrapporten ba vi om uttalelse til varsel om revidering av risikoanalyse og varsel om etablering av rutiner som sikrer at kun rene slaktedyr ankommer slakteriet.

Dere har uttalt dere innen fristen, og vi har vurdert uttalelsen datert 10.06.2024.

Når det gjelder varsel om vedtak om risikoanalysen har dere sendt oss korrigert versjon. Det er nå oppgitt i fareanalysen at det er E.Coli, Campylobakter og Salmonella det er henvisning til som aktuelle patogener ved eventuell forurensing i slakteprosessen. Vi vurderer dette som tilstrekkelig tiltak og tilbakemelding.

Når det gjelder varsel om vedtak om etablering av fungerende rutiner som sikrer at kun rene slaktedyr ankommer slakteriet har dere sendt oss tilbakemelding som kommenteres her;

Dere viser i deres tilbakemelding til at dere vil påpeke at skitne slaktedyr er et avvik oppstått hos leverandør og fokuset må rettes mot leverandørene. Dere mener at svært mange eksterne faktorer spiller inn på antall skitne slakt og at det er den systematiske jobbingen som er viktig og ikke at en skal ned til en bestemt andel prosent.

Vi mener at bransjen må ha fokus på tiltakene for å redusere antall skitne slaktedyr, mens den måten de kan dokumentere det på (som dere gjør nå) er via statistikk og prosenter. Bransjen må da sørge for gode nok rutiner til at den prosentvise andelen går ned.

Mattilsynet registrerer at slakteriet Furuset A/S har svært gode analyseresultater for kimtall og E. Coli til tross for mottak av skitne slaktedyr, det er bra.

Mattilsynet registrerer at bransjen som helhet har intensivert arbeidet med skitne slaktedyr i fellesskap, blant annet ved å øke trekket for skitne dyr. I tillegg har det vært en omfattende aktivitet for å sikre at bedømmingen av skitne dyr på alle slakterier er godt kalibrert.

Vi kan ikke se at et krav om i løpet av ett år å redusere antallet skitne slaktedyr med 2%-enheter fra 2023-tall skal kunne ødelegge kalibreringen i bransjen. Det forventes derimot at ansatte/bransjen følger de kalibreringer som er gjort og de rutiner som er etablert. Vi ser at andelen registrerte skitne slaktedyr dere mottar øker. Regelverket som også gjelder i EU, stiller krav om at dyrene skal være rene. Det vurderer vi til at alle dyr skal være rene. Vi kan ikke se at dere i deres tilbakemelding har kommet med nye opplysninger som endrer vår vurdering i saken og vi fatter vedtak i henhold til varslet.

Oversikt over Mattilsynets kontrollpunkter med reaksjoner

- Fareanalyse og kritiske styringspunkter Vedtak ikke fattet
- Slakteri utdypende krav til HACCP Vedtak

Deres tilbakemelding når vedtak er etterkommet

Det er viktig at dere gir oss skriftlig tilbakemelding så snart dere mener at vedtakene er etterkommet. Bruk gjerne vedlagt skjema for tilbakemelding.

Deres rett til å klage på vedtak innen klagefristen

Dere kan klage på vedtakene innen tre uker etter at dere har mottatt brevet. Se vedlegg om klagerett for mer informasjon.

Vår rett til å føre tilsyn og fatte nødvendige vedtak

Mattilsynets adgang til å føre tilsyn og fatte nødvendige vedtak følger av matloven § 23

Se også vedlegg om rettigheter og regelverk.

Vedtak

Vedtak om etablering av fungerende rutiner som sikrer at kun rene slaktedyr ankommer slakteriet.

Vedtaket medfører det at Furuset A/S avd slakteri må etablere fungerende rutiner som sikrer at kun rene dyr ankommer slakteriet, dvs. andelen skitne slaktedyr i kategori 2 som ankommer slakteriet reduseres til et minimum.

Dere må kontrollere og dokumentere at rutinene dere iverksetter har effekt og at %-andelen skitne slaktedyr av storfe i kategori 2 er redusert med minst 2%-enheter fra 2023 tall. Videre må dere fremvise plan for videre nedgang i mottak av særlig skitne storfe, kategori II dyr.

Fristen for å etterkomme vedtaket er

1. august 2025

Vi har observert:

Statistikken fra 2023 og 2024 per dato viser at andelen av skitne slaktedyr i kategori I og II (storfe) som ankommer slakteriet er økende.

Storfe i kategori 1 øker med ca 1% fra 2023 tall til 2024 tall sett ut i fra tallmaterialet vinterhalvåret.

Storfe i kategori 2 øker med ca 3% fra 2023 tall til 2024 tall sett ut i fra vinterhalvåret.

Mattilsynet registrerer at slakteriet Furuseth A/S har svært gode analyseresultater for kimtall og E. Coli til tross for mottak av skitne slaktedyr.

Det er ikke vurdert noen nye risikoreducerende tiltak utover forsterka rådgivning og fokus på system for møkktrekk; med opplæring av operatører.

Det tas bilde av alle dyr (storfe) og ved klager blir avgjørelse etterkontrollert og fjøspersonale kalibrert. Etterkontroller med avgjørelser blir og sporadisk etterkontrollert ved slakting og ansvar ligger hos driftssjef.

Slakteriet følger opp leveranser av møkkete dyr med uren hud kategori 2, ved at leveranser over 5% avvik og over 5 dyr prioriteres for iverksetting av tiltak.

Forebyggende tiltak er økonomiske virkemidler overfor bonden i form av møkktrekk.

Dere har oppfølging av bonden for å forhindre gjentatte leveringer av skitne slaktedyr.

Dersom forhold ikke bedrer seg kan det oppfordres til KSL revisjon, gis varsel til Mattilsynet eller nekte mottak fra aktuell leverandør avhengig av alvorlighetsgrad.

Kravene som gjelder :

Animaliehygieneforskriften § 1 jf. forordning (EU) nr. 853/2004 vedlegg II avsnitt II Mål for HACCPbaserte framgangsmåter pkt. 1 angir at driftsansvarlige for næringsmiddelforetak som driver slakterier skal sikre at de framgangsmåtene som de har innført i samsvar med artikkel 5 i forordning 853/2004 oppfyller de kravene som fareanalysen viser seg nødvendige, samt de særlige kravene nevnt i punkt 2.

Punkt 2 bokstav d) angir at fremgangsmåtene skal garantere at ethvert dyr, eller når det er relevant, hvert parti dyr som ankommer slakteriet er rent.

I samme forordning vedlegg II, avsnitt III Opplysninger om næringsmiddelkjeden punkt 1 angis det at driftsansvarlige for næringsmiddelforetak som driver slakterier, skal alt etter hva som er aktuelt, anmode om, motta, kontrollere og reagere på opplysninger om næringsmiddelkjeden som omhandlet i dette avsnitt med hensyn til alle dyr, bortsett fra viltlevende vilt, som er sendt eller som kommer til å bli sendt til slakteriet.

Punkt 3 bokstav f) i samme avsnitt angir at de særlige opplysningene om næringsmiddelkjeden nevnt i nr. 1 skal særlige omfatte relevante rapporter om tidligere undersøkelser ante mortem og post mortem av dyr fra samme opprinnelsesenheter, herunder særlig rapporter fra den offentlige veterinæren.

Videre angis det i vedlegg III Særlige krav, avsnitt I, kapittel IV Slaktehygiene punkt 4 at driftsansvarlige for slakterier skal sikre at kravet om at dyrene skal være rene oppfylles.

Matloven § 5 Etterlevelseplikt og systematiske kontrolltiltak angir at virksomheten skal sørge for at relevante bestemmelser gitt i eller i medhold av denne loven etterleveres.

Matloven § 14 Opplysnings- og rapporteringsplikt angir at virksomheten skal når tilsynsmyndigheten krever det, gi eller sende inn nødvendige opplysninger. Tilsynsmyndigheten kan bestemme hvordan opplysningene skal gis, herunder form, detaljeringsgrad mv.

Matlovsforordningen (178/2002) artikkel 17 Ansvar nr. 1 angir at driftsansvarlige for næringsmiddelforetak i alle ledd i produksjon, bearbeiding og distribusjon i det foretak de har ansvar for, sikre at næringsmidler oppfyller kravene i næringsmiddelregelverket som er relevante for deres virksomhet og kontrollere at disse kravene overholdes.

Mattilsynet vurderer dette slik:

Regelverket er tydelig på at målet med de HACCP-baserte fremgangsmåtene er at fremgangsmåtene skal garantere at ethvert dyr, eller når det er relevant, hvert parti som ankommer slakteriet er rent. Det er videre i krav til slaktehygiene angitt at dyrene skal være rene.

Det har også i Norge det siste året pågått utbrudd med alvorlig sykdomsfremkallende EHEC med smitte fra norsk storfekjøtt.

Regelverket setter krav om at slaktedyra skal være rene ved ankomst slakteriet. Bakgrunnen for dette kravet er at det finnes betydelige bevis for at skitne slaktedyra har vært kilden til forurensing av slakt og påfølgende matforgiftning. Dette omtales også i Europeisk bransjeretningslinje for slaktehygiene, av 1.april 2022, side 5.

Fra Furuseth A/S avd slakteri sin generelle risikovurdering:

Slaktning/skjæring:

Kontinuerlig fokus på god slaktehygiene er den viktigste parameteren for å forebygge forurensing med E. coli. Rene dyr til slakt, hygieniske slakterrutiner og gode kjølerutiner er viktig. Risikodyrregime nedsetter risiko for E. coli i kjøttet. E. coli benyttes som indikatorbakterie og som prosesskriterie (ref kontrollplan). Hele stykker kjøtt er i utgangspunktet bare utsatt for overflatekontaminering.

Produksjon:

Skitne slaktedyra utgjør en stor kilde til EHEC inn i våre produkter, da det vanskeliggjør hygienisk slaktning. Viktig med rene dyr inn og god slaktehygiene. Statistikken viser at andelen skitne slaktedyra som ankommer slakteriet er økende. For Furuseth A/S avd slakteri ser vi at statistikken for andel dyr med uren hud i kategori I og kategori II er stigende vinteren 2024.

Dere har oppfølging av produsenter som leverer over en viss andel skitne slaktedyra, med tilbud om rådgiving, informasjon om faren ved skitne slaktedyra på nettsidene og det er tema på informasjonsmøter med produsenter. Dere gir trekk i slakteoppkjøret for levering av skitne slaktedyra. Når andelen skitne slaktedyra øker, er dette ikke gode nok tiltak for å ivareta kravet om at dyra skal være rene.

Dere gir trekk i slakteoppkjøret for levering av skitne slaktedyra. Dette er et tiltak som antas å ha en viss forebyggende effekt, idet det er sannsynlig at dette vil redusere antall skitne dyr som kommer inn til slakteriet. Bransjen økte trekksatsen i slakteoppkjøret fra 1. januar 2024. Trekksatsene hadde da ikke vært endret siden 2013. Økningen i trekksatsene er lavere enn den generelle prisstigningen i samme periode. Når dere fortsatt mottar betydelige mengder skitne storfe til slakt, viser dette at tiltaket ikke er tilstrekkelig.

Dere følger "Bransjeretningslinje for hygienisk råvarekvalitet" Vi kan ikke se at denne retningslinjen inneholder tiltak for å sikre at slaktedyr ikke kommer skitne inn til slakteriet utover trekk til bonden. På dette punktet oppfyller dere ikke regelverket ved å kun følge retningslinjen.

Dere bruker ikke Matkjedeinformasjon og informasjon om tidligere skitne leveranser ved innmelding av nye leveranser. Dere ber ikke leverandørene om å sortere bort skitne dyr før henting. Dere mener at sjåførene ikke kan avdekke skitne dyr før transport.

Når andelen skitne storfe i kategori 2 stiger i vinterhalvåret fra 2023 til 2024, vurderes ikke tiltakene dere har iverksatt som gode nok for å ivareta kravet om at dyra skal være rene.

For at vi skal kunne vurdere om de tiltakene dere iverksetter er tilstrekkelige for å sikre nedgang i andelen skitne slaktedyr kategori 2 som leveres slakteriet, må dere kunne dokumentere at tiltakene fungerer.

Dere må kunne dokumentere en nedgang på minst 2%-enheter fra 2023 nivå i mottak av skitne slaktedyr kategori 2, før vi vil kunne vurdere at de iverksatte tiltakene fungerer og at slakteriet kan nå gradvis stadig nedgang i mottak av særlig skitne slaktedyr storfe kategori 2.

Dere må derfor kunne kontrollere og dokumentere at målet er oppnådd innen fristen.

Når dere ikke har gode nok rutiner som sikrer at dyrene som ankommer slakteriet er rene, så mener vi det utgjør et regelbrudd

For å sikre at dere retter opp regelbruddet, mener vi det er forholdsmessig å fatte vedtak om at dere må gjennomføre nødvendige tiltak innen den varslede fristen.

Hjemmel for dette vedtaket:

Vi fatter dette vedtaket fordi vi har funnet brudd på animaliehygieneforskriften § 1 jfr forordning (EF) nr. 853/2004 artikkel 3 Almennlige forpliktelser jfr vedlegg II, avsnitt II Mål for HACCP-baserte framgangsmåter, Matloven § 5 Etterlevelsesplikt og systematiske kontrolltiltak og § 14 Opplysnings- og rapporteringsplikt og Forskrift om allmenne prinsipper og krav i næringsmiddelregelverket § 1, jfr. Forordning (EU)178/2002 artikkel 17 Ansvar nr. 1.

Med hilsen

Ingeborg Sveinsdottir
avdelingssjef

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*

Vedlegg:
Rettigheter og regelverk
Tilbakemeldingsskjema i forbindelse med vedtak
Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak

Rettigheter og regelverk

I tillegg til rettigheter nevnt i rapporten (eller i andre vedlegg), har dere også andre partsrettigheter etter forvaltningsloven. Vi informerer også om regelverket vi har brukt som grunnlag for tilsynet og om innsending av elektronisk post.

Vår rett til å føre tilsyn og fatte nødvendige vedtak

Mattilsynets adgang til å føre tilsyn og fatte nødvendige vedtak følger av matloven § 23

Rett til å få veiledning om regelverket og saksbehandlingen

Dere kan kreve å få vite hvilket regelverk som gjelder for dere og deres virksomhet, hvor dere finner regelverket og hvordan dette regelverket skal forstås. Dere har også rett til å få vite hvordan saken deres blir behandlet, og hvilke rettigheter dere har i den sammenheng. Veiledningsplikten vår følger av forvaltningsloven § 11.

Rett til å se saksdokumentene

Retten til partsinnsyn følger av forvaltningsloven §§ 18 - 21.

Søksmål og erstatningskrav

Hvis dere mener at vedtaket vårt er ugyldig og ønsker å reise sak for domstolene om dette, eller dere vil kreve erstatning, må dere først benytte muligheten dere har til å klage på vedtaket. Dersom klageinstansen ikke har fattet vedtak i saken innen seks måneder fra dere fremsatte klagen første gang, kan dere likevel reise søksmål. Dette følger av forvaltningsloven § 27b.

Vi har vurdert aktiviteten etter dette regelverket

- Lov 19. des. 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv (matloven)
- FOR 2008-12-22 nr 1624: Forskrift 22. des. 2008 nr. 1624 om særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse (animaliehygieneforskriften), jf Forordning (EF) nr. 853/2004
- FOR 2008-12-22 nr 1623: Forskrift 22. des. 2008 nr. 1623 om næringsmiddelhygiene (næringsmiddelhygieneforskriften) (næringsmiddelhygieneforskriften), jf Konsolidert forordning (EF) nr. 2073/2005, Konsolidert forordning (EF) nr. 852/2004

Vi har funnet brudd på disse bestemmelsene:

- Animaliehygieneforskriften § 1, forordning (EF) nr. 853/2004 vedlegg II, avsnitt II Mål for HACCP-baserte framgangsmåter

Elektronisk post til Mattilsynet

Elektronisk post sendes til postmottak@mattilsynet.no. Dersom innholdet i dokumentene er sensitiv/taushetsbelagt, anbefaler vi bruk av eDialog. Informasjon om dette finner du på Mattilsynet.no under "Kontakt oss".

Mattilsynet Avdeling Nordfjord
v/ Elisabeth Strøm
Felles postmottak, Postboks 383
2381 Brumunddal

Deres ref:
Vår ref:
Dato:
Org.nr:

Tilbakemelding når vedtak er etterkommet - FURUSETH AS AVD SLAKTERI

Vi viser til vedtak fra Mattilsynet, Avdeling Nordfjord gitt i rapport datert 23. juli 2024 med saksnummer 2024/056542.

I skjemaet kan dere beskrive tiltak som er utført for å etterkomme vedtak. Dere kan legge ved dokumenter som er aktuelle for saken.

For elektronisk post, bruk postmottak@mattilsynet.no eller eDialog.

Vedtak	Fristen for å etterkomme vedtaket er	Beskrivelse av utført tiltak
Vedtaket medfører det at Furuset A/S avd slakteri må etablere fungerende rutiner som sikrer at kun rene dyr ankommer slakteriet, dvs. andelen skitne slaktedyr i kategori 2 som ankommer slakteriet reduseres til et minimum. Dere må kontrollere og dokumentere at rutinene dere iverksetter har effekt og at %-andelen skitne slaktedyr av storfe i kategori 2 er redusert med minst 2%-enheter fra 2023 tall. Videre må dere fremvise plan for videre nedgang i mottak av særlig skitne storfe , kategori II dyr.	1. august 2025	

Sted:

Dato:

.....
Underskrift

Avsender	Melding om rett til å klage på vedtak (Forvaltningsloven, kapittel VI om klage og omgjøring)	
Mattilsynet Avdeling Nordfjord Felles postmottak, Postboks 383 2381 Brumunddal		
Mottaker (navn og adresse)	Dato	Klageinstans
FURUSETH AS AVD SLAKTERI Vardevegen 50 2072 DAL	23. juli 2024	Mattilsynet, hovedkontoret

Denne meldingen gir viktige opplysninger hvis dere ønsker å klage over vedtak dere har fått underretning om.

Klagerett	Dere har rett til å klage over vedtaket.
Hvem kan dere klage til	Klagen sendes til den enheten i Mattilsynet som har fattet vedtaket, enten med post, epost postmottak@mattilsynet.no eller eDialog. Vi ber om at dokumentene merkes med saksnummer 2024/056542. Hvis vi ikke tar klagen til følge, sender vi den til klageinstansen for endelig avgjørelse.
Klagefrist	Dette vedtaket sendes elektronisk og derfor gjelder eForvaltningsforskriften. Klagefristen er tre uker og begynner å løpe når dere har fått informasjon om at vedtaket er kommet i digital postkasse (Altinn). For privatpersoner som har reservert seg mot elektronisk kommunikasjon, begynner klagefristen å løpe fra brevet er forventet levert i ordinær postgang. Dersom dere klager så sent at det kan være uklart for oss om dere har klaget i rett tid, ber vi dere oppgi den datoen dere mottok dette brevet. Dere kan søke om å få forlenget klagefristen. Dere må da begrunne behovet for forlenget frist.
Rett til å kreve begrunnelse	Dersom dere mener vi ikke har begrunnet vedtaket, kan dere kreve å få begrunnelse. Dette kravet må i så fall sendes oss før klagefristen utløper. Klagefristen blir da avbrutt, og ny frist på tre uker begynner å løpe fra det tidspunktet dere mottar begrunnelsen.
Klagens innhold	I klagen må dere nevne hvem klagen kommer fra, hvilket vedtak dere klager på, den eller de endringene dere ønsker og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vår vurdering av klagen. Dere bør også begrunne klagen.
Utsetting av vedtaket	Vedtaket er ment å skulle gjennomføres innen den fastsatte fristen. Dette gjelder selv om dere klager på vedtaket. Dere kan søke om å få utsatt iverksettingen inntil klagefristen er ute eller til klagen er avgjort.
Rett til dokumentinnsyn og veiledning	Dere har som hovedregel rett til å se dokumentene i saken (jf. forvaltningsloven §§ 18-21). Dere må i så fall kontakte oss. Da kan dere også få nærmere veiledning om klageretten, om fremgangsmåten ved klage og om reglene for saksbehandlingen ellers.
Kostnader ved klagesaken	Dere kan søke om å få dekket utgifter til nødvendig advokathjelp etter reglene om fritt rettsråd. Vanligvis gjelder visse inntekts- og formuegrenser. Statsforvalteren eller en advokat kan gi nærmere veiledning om dette. Uavhengig av denne ordningen, kan dere etter forvaltningsloven § 36 kreve dekning for vesentlige kostnader som følge av klagen dersom Mattilsynet omgjør vedtaket. Ved en omgjøring av vedtaket som følge av klagen, vil vi orientere dere om denne rettigheten.
Klage til Sivilombudet	Hvis klagen ikke har ført frem og dere mener at Mattilsynet har utsatt dere for urett, kan dere klage til Stortingets ombud for kontroll med forvaltningen (Sivilombudet). Sivilombudet kan ikke selv endre vedtaket, men kan gi sin vurdering av hvordan vi har behandlet saken og om vi har begått feil eller forsømmelser.

